
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ των μαθητών
στη μελέτη
ΤΩΝ ΙΣΤΟΡΙΚΩΝ ΚΕΙΜΕΝΩΝ

-
- Στην πρώτη συνάντηση γονέων της Γ΄ Δημοτικού εγείρεται συνήθως το ερώτημα:

*«Πώς τα παιδιά μας θα μάθουν
αυτά τα ‘μεγάλα’ κείμενα στην Ιστορία ...
και μάλιστα απ’ έξω;»...*

-
- **2. Ο Θησέας σκοτώνει το Μινώταυρο**
 - Μερικά χρόνια πριν φτάσει ο Θησέας στην Αθήνα, οι Αθηναίοι γιόρταζαν για να τιμήσουν την Αθηνά κι έκαναν αγώνες. Στους αγώνες πήρε μέρος κι ο γιος του Μίνωα, του βασιλιά της Κρήτης. Νίκησε σ' όλα τ' αγωνίσματα και γι' αυτό κάποιοι Αθηναίοι από τη ζήλια τους τον σκότωσαν. Ο Μίνωας ήρθε με πολλά καράβια και πολιόρκησε την Αθήνα. Νίκησε τους Αθηναίους και τους ανάγκασε να του πληρώνουν φόρο. Κάθε χρόνο έπρεπε να του στέλνουν επτά νέες κι επτά νέους για να τους τρώει ο Μινώταυρος.
 - Ο Μινώταυρος ήταν ένα τέρας με κεφάλι ταύρου και σώμα ανθρώπινο. Ζούσε κλεισμένος στο λαβύρινθο, στο υπόγειο του παλατιού του Μίνωα, που τον είχε φτιάξει ο Αθηναίος Δαίδαλος. Είχε τόσους πολλούς διαδρόμους και δωμάτια, που κανένας ποτέ δεν είχε καταφέρει να βγει από εκεί.
 - Όταν έφτασε ο Θησέας στην Αθήνα, για τρίτη χρονιά οι Αθηναίοι έπρεπε να στείλουν τα παιδιά τους στην Κρήτη και σε όλη την πόλη ακούγονταν θρήνοι και κλάματα. Ο Θησέας αποφάσισε να πάει κι εκείνος μαζί τους για να σκοτώσει το Μινώταυρο.
-

- Στο λιμάνι του Φαλήρου τούς αποχαιρέτησαν όλοι κλαίγοντας. Έβαλαν στο καράβι μαύρα πανιά κι ο βασιλιάς Αιγέας τους παρακάλεσε, αν γύριζαν ζωντανοί, να βάλουν πανιά άσπρα.
- Το καράβι έφτασε στην [Κρήτη](#). Εκεί ο Θησέας γνώρισε την κόρη του Μίνωα, την [Αριάδνη](#). Θαμπωμένη η νέα από την ομορφιά του Θησέα θέλησε να τον βοηθήσει. Γι' αυτό του έδωσε ένα κουβάρι νήμα, το [μίτο](#), και τον συμβούλεψε να δέσει την άκρη του στην είσοδο του λαβύρινθου και να το ξετυλίγει.
- Ο Θησέας μπήκε με θάρρος στο λαβύρινθο κι έψαχνε το Μινώταυρο, ξετυλίγοντας το κουβάρι. Κάποια στιγμή άκουσε το άγριο μουγκρητό του. Όταν συναντήθηκαν, πάλεψαν σκληρά. Ο Θησέας [σκότωσε](#) το φοβερό τέρας με το σπαθί του και βγήκε απ' το λαβύρινθο μαζεύοντας το νήμα. Στην είσοδο τον υποδέχτηκαν οι νέοι της Αθήνας με δάκρυα χαράς και ανακούφισης.

■ ***Τι θα τους απαντούσατε;***

- Κατ' αρχήν, δεν θα τα μαθαίνουν «**απ' έξω**»
(με την έννοια της ξερής αποστήθισης,
της αποστήθισης χωρίς κατανόηση...)
- **Το καθήκον μου ως δασκάλου/ας** είναι τα παιδιά να έχουν γνωρίσει-κατανοήσει τα περισσότερα από αυτά που χρειάζεται να ξέρουν για το συγκεκριμένο μάθημα ήδη από το σχολείο...
- Αλλά, ως βοήθεια στον αγώνα των παιδιών και των γονέων, θα τους παρουσιάσω [σε γονείς και παιδιά] **ένα τρόπο ανάγνωσης-κατανόησης**
για τη μελέτη στο σπίτι:

-
- ▶ Έτσι, 5 φορές το χρόνο (τουλάχιστον)
εξοικειώνουμε τους μαθητές μας *μέσα στην τάξη*
με μια μέθοδο
για τη μελέτη του μαθήματος της Ιστορίας
στο σπίτι:
-

-
1. Διαβάζουμε και συζητούμε τον τίτλο του μαθήματος
 2. Διαβάζουμε την α΄ παράγραφο
 3. Ζητούμε – συ-ζητούμε το νόημά της
 4. Υπογραμμίζουμε τις **λέξεις – κλειδιά** που χαρακτηρίζουν αυτό το νόημα
[ποιος; πότε; που; τι έκανε; Τι αποτέλεσμα είχε;]
 5. Φτιάχνουμε ένα πρόχειρο **εννοιολογικό χάρτη**
 6. *[Βρίσκουμε έναν **πλαγιότιτλο...**]*
 7. Συνεχίζουμε την ίδια διαδικασία και στις επόμενες παραγράφους...
-

-
1. Διαβάζουμε και συζητούμε τον τίτλο του μαθήματος:

«Ο Θησέας σκοτώνει το Μινώταυρο»

- *Τι είδους συζήτηση μπορούμε να κάνουμε;*
-

2. Διαβάζουμε την α' παράγραφο

3. Ζητούμε – συ-ζητούμε το νόημά της

- Μερικά χρόνια πριν φτάσει ο Θησέας στην Αθήνα, οι Αθηναίοι γιόρταζαν για να τιμήσουν την Αθηνά κι έκαναν αγώνες. Στους αγώνες πήρε μέρος κι ο γιος του Μίνωα, του βασιλιά της Κρήτης. Νίκησε σ' όλα τ' αγωνίσματα και γι' αυτό κάποιοι Αθηναίοι από τη ζήλια τους τον σκότωσαν.
 - Ο Μίνωας ήρθε με πολλά καράβια και πολιορκήσε την Αθήνα. Νίκησε τους Αθηναίους και τους ανάγκασε να του πληρώνουν φόρο. Κάθε χρόνο έπρεπε να του στέλνουν επτά νέες κι επτά νέους για να τους τρώει ο Μινώταυρος.
-

4. Υπογραμμίζουμε τις λέξεις – κλειδιά που χαρακτηρίζουν αυτό το νόημα

- Μερικά χρόνια πριν φτάσει ο Θησέας στην Αθήνα, οι Αθηναίοι γιόρταζαν για να τιμήσουν την Αθηνά κι έκαναν αγώνες. Στους αγώνες πήρε μέρος κι ο γιος του Μίνωα, του βασιλιά της Κρήτης. Νίκησε σ' όλα τ' αγωνίσματα και γι' αυτό κάποιοι Αθηναίοι από τη ζήλια τους τον σκότωσαν.
- Ο Μίνωας ήρθε με πολλά καράβια και πολιορκήσε την Αθήνα. Νίκησε τους Αθηναίους και τους ανάγκασε να του πληρώνουν φόρο. Κάθε χρόνο έπρεπε να του στέλνουν επτά νέες κι επτά νέους για να τους τρώει ο Μινώταυρος.

5. Φτιάχνουμε ένα πρόχειρο εννοιολογικό χάρτη για αυτήν την παράγραφο (με τις λέξεις-κλειδιά)

Αγώνες στην Αθήνα

Νίκησε ο γιος του Μίνωα

Οι Αθηναίοι τον σκότωσαν

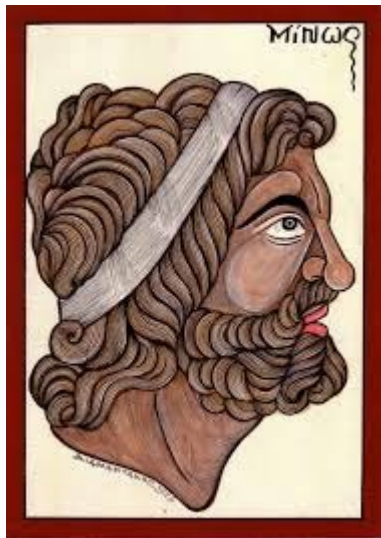
Μίνωας - φόρος

7 νέοι - 7 νέες

Μινώταυρος

6. [Βρίσκουμε έναν πλαγιότιτλο...]

Α. Πλαγιότιτλοι

Τι είναι ο
πλαγιότιτλος:

Είναι η
περιεκτική
απόδοση του
βασικού
νοήματος μιας
παραγράφου ή
ευρύτερης
ενότητας.

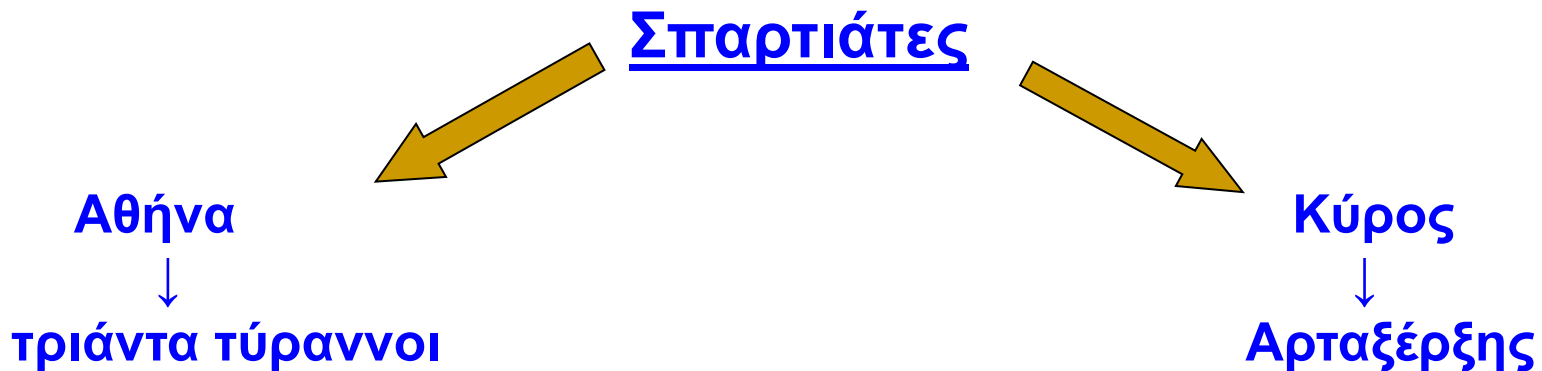
7. Συνεχίζουμε την ίδια διαδικασία
και στις επόμενες παραγράφους...

■ Η ηγεμονία της Σπάρτης

«Οι Σπαρτιάτες, μετά τη νίκη τους στον Πελοποννησιακό πόλεμο, ένωσαν πολύ ισχυροί. Στις ελληνικές πόλεις έβαλαν δικούς τους ανθρώπους να κυβερνάνε. Στην Αθήνα τοποθέτησαν τριάντα ολιγαρχικούς, οι οποίοι κυβέρνησαν με τρόπο καταπιεστικό, γι' αυτό ονομάστηκαν τύραννοι. Ακόμη, βοήθησαν στην Περσία τον Κύρο να διώξει από το θρόνο τον αδελφό του, βασιλιά Αρταξέρξη».

- Εξοικειώνουμε τους μαθητές στην κατασκευή **Εννοιολογικού Χάρτη**

ΣΥΝΕΠΩΣ

- Σε κάθε παράγραφο ιστορικού κειμένου, ρωτάμε τις εξής βασικές ερωτήσεις:
- **Ποιος ή Ποιοι** [*είναι αυτός/οί που αναφέρεται/ονται, ο/οι πρωταγωνιστής/ές*];
- **Τι κάνει αυτός;** (Τι έκανε στην αρχή; Τι έκανε μετά;)
[ενέργειες]
- **Με ποιους ή σε ποιους το κάνει** [άνθρωποι]
- **Πότε συνέβη αυτό που κάνει;** [χρόνος]
- **Που συνέβη;** [τόπος]
- **Τι αποτελέσματα είχε;** [συνέπειες]

- **Μετά από αυτές, μπορούμε να ρωτήσουμε:**

- *Υπάρχουν καινούργιες λέξεις ή φράσεις; (λαβύρινθος, Μινώταυρος, «Μολών λαβέ»...)*
 - *Έπραξε σωστά;*
 - *Επηρέασε τους ανθρώπους;*
 - *Τι συναισθήματα και τι σκέψεις μπορεί να είχε;*

 - *Τι νομίζετε ότι έπρεπε να κάνει;*
 - *Υπήρχε άλλη εναλλακτική λύση;*
 - *Τι θα συνέβαινε αν...;*
 - *...*
-